

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bajáky Tamás ügyvéd (...) által képviselt I.rendű felperes neve (...) I. rendű és II.rendű felperes neve (...) II. rendű felpereseknek, a dr. Homolya Róbert ügyvéd (...) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. május 24. napján hozott 19.P.631.683/2003/21. számú ítélete ellen a II. r. felperes által 21. sorszám, az alperes részéről 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, a II. rendű felperes keresetét teljes egészében elutasítja, az alperest 100.000 (Százezer) Ft perköltség megfizetésére kötelező rendelkezését mellőzi, és az I. és II. rendű felpereseket 150.000 (Százötvenezer) Ft perköltségben marasztaló rendelkezést helybenhagyja.

Az I. rendű felperes köteles leletezés terhével 8 napon belül az iratoknál a hiányzó 250.000 (Kettőszázötvenezer) Ft-os kereseti illetéket leróni.

A II. rendű felperes által a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 210.000 (Kettőszáztízezer) Ft kereseti illetéket a II. rendű felperes köteles az államnak megfizetni, külön felhívásra.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán az alperes által le nem rótt 42.000 (Negyvenkettőezer) Ft fellebbezési illetéket a II. rendű felperes köteles megfizetni az államnak, külön felhívásra.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes olyan hamis látszat keltésével, hogy a II. r. felperes által képviselt I.rendű felperes neve hozzájárulásával és közreműködésével kerülhetett sor arra, hogy az alperes által kiadott ... Magazin 2002. szeptember-október-november-decemberi számában az ...: „...” című művének egyes részleteit közöljék, megsértette a II. r. felperes jóhírnév védelméhez fűződő jogait. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek (helyesen II. rendű felperesnek) 700.000 Ft tőkét, ennek 2003.

november 19-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamatát és 100.000 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan az I-II. r. felperesek keresetét elutasította.

Kötelezte az I-II. r. felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 150.000 Ft perköltséget. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 250.000 Ft-ról akként rendelkezett, hogy abból az I. r. felperes 150.000 Ft-ot, a II. r. felperes 50.000 Ft-ot, az alperes pedig 50.000 Ft-ot köteles az államnak megfizetni, külön felhívásra.

Az elsőfokú ítélet tényállása szerint az I. r. felperes 2002. március 21-i szerződés alapján ...: „...” című művének kizárólagos magyarországi forgalmazására és hasznosítására vonatkozó jogai az I. r. felperesre szálltak át, amely elvégeztette a műfordítást. A mű eredetileg színpadra íródott, alapvető témája a nők elleni erőszak, drámai és emberi problémákkal foglalkozik. A könyv magyarországi megjelenésével egyidejűleg, 2002. elején két színházban bemutatásra került a színpadi változat is. Az I. r. felperesi közkereseti társaság egy családi vállalkozás, amelynek motorja a II. r. felperes személyes tevékenysége. A felperes nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy a mű nem pornográf jellegű és jelentős erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy Magyarországon széles körben megismertessék az alkotást.

A tényállás megállapította továbbá, hogy az alperes által kiadott ... magazin alapfilozófiája szerint provokatív tartalmú kiadvány, amelyben jelentős számban jelennek meg szexuális jellegű, illetve erotikus tartalmú képek, valamint nemi aktust ábrázoló fényképek is. Az alperesi magazin 2002. szeptember, október, november és decemberi számában, az irodalom rovatban, a perbeli mű szöveghű részletei jelentek meg felperesi hozzájárulás nélkül. A részletek mellett női nemi szervet ábrázoló képek, karikatúrák, ábrák jelentek meg.

Ismertette az elsőfokú ítélet az ügyben korábban született jogerős részítéletet, amely megállapította az I. r. felperes vonatkozásában, hogy a ... magazin 2002. szeptember, október, november és decemberi számaiban a hozzájárulás nélkül ...: „...” című művéből közölt részletekkel, az I. r. felperes által készített műfordítás felhasználásával megsértette az alperes az I. r. felperes szerzői vagyoni jogát. A közbenső ítéletre tartozó rendelkezést érintően hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletét és az elsőfokú bíróságot a kártérítés jogalapja és összecszerűsége tekintetében újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasította. Előírta a kártérítésre vonatkozóan a Ptk. szabályai szerint felróhatóság, az okozati összefüggés és kár-hátrány bekövetkezésének vizsgálatát, figyelemmel arra is, hogy az I. r. felperes tekintetében szerzői vagyoni jogok megsértése került megállapításra, míg a nem vagyoni kártérítés - amelyet az I. r. felperes igényelt az eljárás akkori szakaszában - jogalapja valamelyik személyiségi jog megsértése lehet.

Rögzítette azt is az elsőfokú bíróság, hogy a jogerős részítéletet követően az I. r. felperes a továbbiakban nem kért nem vagyoni kártérítést, hanem 6,5 millió Ft vagyoni kártérítést kért, míg a perbelépett II. r. felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy személyét érintő hamis látszatot keltésével az alperes

megsértette jóhírnévhez védelméhez fűződő személyiségi jogait, melynek jogkövetkezményeként 3,5 millió Ft nem vagyoni kártérítést igényelt.

Az elsőfokú bíróság a részítéletben foglaltakon túlmenően az I. r. felperes keresetét nem találta alaposnak, mivel nem látta bizonyítottak részéről a megállapított jogsértéssel összefüggésben felmerülő kárt, hátrányt, ezért keresetét elutasította.

A II. r. felperes keresetével kapcsolatban - amelyet részben alappal bírónak tartott - elsődlegesen a keresetösségi jog fennállásának kérdésével foglalkozott, amelyet az alperes vitatott. Kifejtette, utalva a Legfelsőbb Bíróság PK 13. állásfoglalására, amely szerint keresetösségi joga annak lehet, akinek a személyére a közlések utalnak, vagy annak alapján felismerhető, hogy a II. r. felperes érintettsége megvalósult a szűkebb körű, szakmai felismerést megállapíthatónak látta.

A jóhírnév védelméhez fűződő jog megsértése kérdésében mérlegeléssel arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy az alperes általi közlés a perbeli magazinban alkalmas volt a szakmai közvélemény előtt olyan hamis látszat keltésére, hogy a II. r. felperes, mint a szerzői joggal rendelkező I. r. felperes vezetője, hozzájárulhatott a részletek közléséhez. Ez pedig komoly kiadó szervezet esetében, tekintettel a ... Magazin jellegére, egyben sértő tartalmú látszatot is jelent, annál is inkább, mert a II. r. felperes, a mű kiadójaként komoly erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy meggyőzze a közvéleményt, hogy nem pornográf műről van szó. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesi közlés a II. r. felperes szakmai jóhírnevének a lerontására, megsértésére alkalmas volt, így megállapította a Ptk.78. §-a szerint a jogsértést.

A jogsértés jogkövetkezményeként a II. r. felperes által igényelt nem vagyoni kártérítés összegét az eset körülményeire, a jogsértés tárgyi súlyára, a II. r. felperes által egy esetre vonatkozóan bizonyított közvetlen hátrányra és a kialakult bírói gyakorlatra hivatkozva állapította meg és azt 700.000 Ft-ban találta megfelelőnek.

Az ítélet ellen a II. r. felperes és az alperes fellebbezett.

A II. r. felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a nem vagyoni kár összegét a keresete szerint, 3,5 millió Ft-ra kérte felemleni, a mindenkori éves költségvetési törvény szerint járó kamattal együtt.

Értékelné kérte, hogy az alperes négy esetben követte el a jogsértést, így valamennyi esetre vetítetten legalább 2,8 millió Ft-ot tartott reális összegnek. Álláspontja szerint a nem vagyoni kár nem bizonyított voltára hivatkozással eltúlzottan alacsony összeget állapított meg az elsőfokú bíróság. Érvelése szerint a nem vagyoni kár alapját nem a bizonyítottsága képezi, közöttük nincs összefüggés. Hangsúlyozta, hogy a jogsértés tárgyi súlya jelentős, hiszen a Btk. 329/A. §-a szerint is büntetendő, továbbá azt is, hogy a jogsértés tárgyi súlya nagy, mivel részére felbecsülhetetlen kárt okoz

A perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezést is támadta, sérelmezve, hogy nem vette számításba az elsőfokú bíróság a nyomozó iroda igénybevételével kapcsolatos költségét.

Az alperes fellebbezésének tartalma szerint az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a II. r. felperesek keresetének elutasítását kérte.

Kifejtette, hogy a kifogásolt alperesi cselekmény a Ptk. 78. § (2) bekezdése szerinti jogsértést nem valósított meg. Valótlan tartalmú és egyben sértő tényállítást, illetve a II. r. felperes személyére vonatkozóan semmilyen jellegű közlést nem tartalmazott. Mivel a per tárgyát képező cikkek megjelenése révén a II. r. felperesről közlés nem történt, így fogalmilag kizárt jóhírnevének sérelme. Megjegyezte, hogy a II. r. felperes az elsőfokú eljárás során nem tett bizonyítási indítványt, amely olyan hátránya keletkezését bizonyította volna, amelynek kiküszöbölésére a nem vagyoni kártérítés alkalmas.

Az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott körben bírálta felül, a nem fellebbezett részt - az I. r. felperes keresetének, a részítéletet meghaladóan történt elutasítását - nem érintette.

A II. r. felperes fellebbezése alaptalan, az alperes fellebbezése alapos.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával, a II. r. felperes tekintetében jogsértést megállapító és nem vagyoni kártérítésben marasztaló döntésével.

A Ptk. 78. § (2) bekezdése értelmében a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A perben a II. r. felperes természetes személyként jóhírnév sérelme miatt lépett fel az alperessel szemben, azt állítva, hogy a jogsértés azzal valósult meg, hogy a személyét érintően az alperes hamis látszatot keltett a perbeli könyv részleteinek az újságban történt közlésével.

A ... magazinban a perbeli könyv magyar nyelvű részletei jelentek meg, a szerző, ... nevének és a mű címének a feltüntetésével, amely tekintetében az I. r. felperes sérelmére a jogsértés már jogerősen megállapítást nyert. A II. r. felperes személyét érintően azonban a magazin nem közölt semmit. Önmagában az engedély nélküli felhasználás - amely tehát szerzői vagyoni jogot sértő cselekmény - alapján nem volt megállapítható, hogy az alperes a II. r. felperesről állított, vagy híresztelt volna valamit, hiszen nem jelölte meg a cikkeket akként, mintha annak megjelentetése a II. r. felperes engedélyével történt volna. Az alperesi magatartás való tény hamis színben feltüntetésének sem volt minősíthető, mivel a felhasználáshoz való hozzájárulást nem a II. r. felperes, hanem az I. r. felperes lett volna jogosult megadni.

A magazinban kétségtelenül jogsértő módon közzétett részletek alapján tehát nem volt megállapítható, hogy a II. r. felperes személyét érintően az alperes valótlan tényt állított, híresztelt, vagy hamis látszatot keltő összefüggést teremtett volna. Ezért a II. r. felperes jóhírnevének sérelme nem volt megállapítható.

Jogsértés hiányában a II. r. felperes nem vagyoni kárigénye sem volt megalapozott.

A döntés fentiek szerinti megváltoztatása következtében az alperes teljes mértékben pernyertessé vált, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel a másodfokú bíróság az alperest elsőfokú perköltségben marasztaló rendelkezését mellőzte.

Mivel az alperesi fellebbezés a kereset teljes elutasítását indítványozta, így az elsőfokú perköltségben az I. és II. r. felpereseket együttesen marasztaló ítéleti rendelkezést is érintette a másodfokú bíróság. E részében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, mivel a felperesek teljes pervesztése ellenére is helyes a döntés, figyelemmel a pertárgy értékére és az elvégzett munkára, értékelve, hogy a kárigénnyel kapcsolatban a részítéletet megelőzően is merült fel perköltség.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett részét a fentiek szerint, a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelően részben megváltoztatta.

Az I. rendű felperest kötelezte a pertárgy értékének megfelelően a hiányzó kereseti illeték lerovására, illetve a II. r. felperest tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti illeték felhívásra történő megfizetésére a 6/1986. (VI. 28.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán az alperes által le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a II. r. alperest szintén a 6/1986. (VI. 28.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében kötelezte.

Budapest, 2008. január 17.

Tóth Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

Dr. Lesenyi Terézia s.k.
Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács
bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági ügyintéző